

Tilwim Airbus / Boeing

Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew tad-9 ta' Lulju 2008 dwar it-tilwim fl-Organizzazzjoni Dinjija għall-Kummerċ bejn l-Unjoni Ewropea u l-Istati Uniti dwar allegazzjonijiet ta' sussidji lill-Airbus u lill-Boeing

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra t-tilwim fl-Organizzazzjoni Dinjija għall-Kummerċ (WTO) bejn l-Unjoni Ewropea (UE) u l-Istati Uniti dwar allegazzjonijiet ta' sussidji lill-Airbus u lill-Boeing,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tiegħu ta' l-1 ta' Ġunju 2006 dwar ir-relazzjonijiet ekonomiċi transatlantiċi bejn l-UE u l-Istati Uniti¹,
- wara li kkunsidra r-riżoluzzjoni tas-Senat ta' l-Istati Uniti (Res. 632) tat-8 ta' Diċembru 2006 li tteġġeg lill-Istati Uniti u lill-UE biex jaħdmu flimkien biex isahħu s-suq transatlantiku,
- wara li kkunsidra l-Laqgħa Għolja UE-Stati Uniti tat-30 t'April 2007,
- wara li kkunsidra l-Artikolu 108(5) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi jagħti valur lis-sħubija transatlantika bejn l-UE u l-Istati Uniti u jappoġġa politika tal-kummerċ ġusta u bbilanċjata b'mod ġenerali,
- B. billi, tul l-aħħar għaxar snin, ir-relazzjoni ekonomika transatlantika għaddiet minn perjodu ta' integrazzjoni mingħajr preċedenti, bl-investiment Ewropew fl-Istati Uniti jirrappreżenta 75% tad-dhul totali ta' investiment fl-Istati Uniti fl-2006 u bl-investiment ta' l-Istati Uniti fl-Ewropa jitla' għal ċifra rekord ta' USD 128 biljun (128 000 000 000), jew 59% ta' l-investiment dirett barrani li hareġ mill-Istati Uniti, fl-2006,
- C. billi l-importanza ta' l-industrija ta' l-inġenji ta' l-ajru għall-impjiegi u l-ħolqien ta' l-impjiegi, b'mod partikulari f'setturi li jirrikjedu ħiliet ta' livel għoli, kif ukoll f'firxa wiesgħa ta' industriji oħra, għall-iżvilupp reġjonali u għal koperazzjoni industrijali transnazzjonali bl-aħjar teknika moderna hija ta' rilevanza partikolari,
- D. billi fl-industrija civili ta' l-inġenji ta' l-ajru, kemm l-Airbus u kemm il-Boeing bħalissa għandhom il-kapaċità li jfasslu u jintegraw ajruplani kummerċjali kbar u huwa fl-interess tal-linji ta' l-ajru u tal-klijenti tagħhom li jzommu livell għoli ta' kompetizzjoni b'saħħtiha,
- E. billi fl-1992, l-UE u l-Istati Uniti ffirmaw ftehim bilaterali dwar il-kummerċ f' inġenji ta' l-ajru ċivili kbar (il-Ftehim ta' l-1992) li ħolqot kundizzjonijiet indaqs b'regoli li jirregolaw l-ghajjnuna mill-gvern,

¹ ĠU C 298E, 8.12.2006, p. 235.

- F. billi l-UE konsistentement żammet ma' l-ispirtu u ma' l-ittra tal-Ftehma ta' l-1992 u pprovidet regolarment provi dokumentati tal-konformità,
- G. billi l-Istati Uniti fil-biċċa l-kbira injorat l-obbligi tagħha skond il-Ftehma ta' l-1992 billi ma rrapurtatx is-sussidji tagħha lill-Boeing kif ukoll billi pprovdiet sussidji ikbar mill-limiti miftiehma u billi tat sussidji pprojbiti lill-Boeing,
- H. billi l-Ftehma ta' l-1992 żammet l-istabilità fis-settur sa l-2004, meta l-Istati Uniti uriet l-intenzjoni li tirtira minnha unilateralment u fetħet kawża quddiem id-WTO kontra l-UE, fejn iċċitat il-finanzjament li jista' jithallas lura ta' l-UE, li jikkonforma għal kolloxx mal-Ftehma ta' l-1992 u li huwa simili għal dak li tibbenefika minnu l-Boeing għall-iżvilupp u l-produzzjoni ta' partijiet kbar mis-787 tagħha fil-Ġappun u pajjizi oħra li jaqsmu r-riskji,
- I. billi minkejja diversi sforzi b'rieda tajba mill-UE, s'issa ma kienx possibbli li tkun stabbilita bażi ġusta u bbilanċjata għal soluzzjoni nnegozjata,
- J. billi jafferma mill-ġdid l-appoġġ tiegħu għad-disponibilità konsistenti tal-Kummissjoni għal soluzzjoni bbilanċjata u nnegozjata mingħajr prekundizzjonijiet,
- K. billi appoġġ mill-gvern ibbilanċjat u ġust għall-qasam ta' l-ajruspazju fuq iż-żewġ naħat ta' l-Atlantiku irriżulta f'riċerka u innovazzjoni, iktar sikurezza, prestazzjoni ambjentali aħjar, u effiċjenza fit-trasport bl-ajru,
- L. billi l-finanzjament ta' l-Istati Membri għall-Airbus huwa strettament limitat, irid jithallas lura bl-interessi u evidentement m'għandu l-ebda impatt fuq il-kapaċità tal-Boeing li tikkompeti, ladarba l-Airbus ħallset lura 40 % iktar milli rċiviet mill-gvernijiet ta' l-Istati Membri mill-1992 'l hawn u ħallset lura iktar minn EUR 7 biljun s'issa,
- M. billi l-UE qed tikkontesta diversi sussidji Federali, mill-Istati u lokali li huma pprojbiti u azzjonabbli li bbenefikaw lill-Boeing, għal total ta' USD 23.7 biljun f'sussidji li ma jridux jithallsu lura li ngħataw tul l-aħħar għoxrin sena u sa' l-2004,
- N. billi jafferma mill-ġdid it-twemmin tiegħu fl-importanza ta' kompetizzjoni ġusta u miftuħa fil-kompetizzjonijiet ta' akkwist pubbliku u nnota b'mod favorevoli l-kuntratt li ngħata lit-tim tal-kumpannija Awronawtika Ewropea ta' Difiza u ta' l-Ispazju Northrop Grumman (EADS) għal programm tat-tankers ta' l-ajru ta' l-Istati Uniti fuq bażi ta' kriterji newtrali imfassla biex jidentifikaw u jqieghdu f'idejn il-Forza ta' l-Ajru ta' l-Istati Uniti l-aqwa tagħmir li hu wkoll l-iktar adattat;
- O. billi jinnota, madankollu, bi tħassib kbir, l-attakki ħorox mill-Boeing bl-għan li jagħtu immaġni li l-operazzjonijiet ta' l-EADS u ċerti Stati Membri huma sħab inaffidabbli tan-negozju fil-qasam ta' l-ajruspazju u riskju ta' sigurtà għall-istat ta' tnejnija militari ta' l-Istati Uniti; messagġ li ma għaddhiex mingħajr ma ġie nnutat fl-Ewropa;
- P. Ir-rapport ta' l-Uffiċċju tal-Kontabilità tal-Gvern li jsostni l-protesta tat-talba tal-Boeing, huwa rikonoxxut bħala sempliċiment evalwazzjoni tal-proċess ta' selezzjoni u mhux tal-merti ta' l-ajruplan; il-Parlament jafferma mill-ġdid it-twemmin tiegħu li l-integrità tal-proċess ta' akkwist tad-Dipartiment tad-Difiza ta' l-Istati Uniti, trid tibqa' intatta għall-kompetituri kollha;

1. Jindirizza r-rakkomandazzjonijiet li ġejjin lill-Kummissjoni, li qed taġixxi f'isem l-UE fid-difiża ta' l-interessi ta' l-Istati Membri u ta' l-industrija ta' inġenji ta' l-ajru ċivili kbar ta' l-UE:
 - (a) Il-Parlament jistieden lill-Istati Membri u lill-Kummissjoni biex tiżgura li kwalunkwe azzjoni anti-kompettitiva fil-politika leġislattiva jew eżekuttiva li tirrestringi b'mod mhux xieraq il-kapaċità tal-kumpaniji ta' l-UE li jikkompetu kemm għall-programmi ċivili kemm għal dawk militari għandha tingħata twegiba xierqa mill-Komunità u l-Istati Membri tagħha;
 - (b) Il-Parlament jappoġġa għal kollox id-difiża ta' l-interessi ta' l-UE fil-proċeduri pendenti għas-soluzzjoni tat-tilwim quddiem id-WTO u jhegġeg lill-Kummissjoni biex tkompli bl-isforzi tagħha f'dan ir-rigward: jiddubita, madankollu, jekk id-deċiżjonijiet tad-WTO hux se jipprovdu, fihom infushom, is-soluzzjoni fuq perjodu ta' żmien twil li s-suq jeħtieġ bhala bażi għall-kompetizzjoni ġejjiena fil-paċi u gusta f'dan il-qasam, li minn naħa l-oħra, tista' tiġi pprovduta minn soluzzjoni nnegozjata;
 - (c) Il-Parlament iqis li l-punt tat-tluq għal kwalunkwe diskussjoni jeħtieġ ikun dak ta' diskussjoni mingħajr prekondizzjonijiet dwar il-pattijiet tan-negozjati, li juri li hemm intenzjoni ġenwina miż-żewġ naħat li jaslu għal bilanċ pragmatiku bejn l-appoġġ ċivili ta' l-UE u l-iskema militari-industrijali ta' l-Istati Uniti, li tistipula dawk l-aspetti ta' l-involvement tal-gvern li ġenwinament jaffettwaw l-istabbiliment ta' kundizzjonijiet verament indaqs.
2. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill u lill-Kummissjoni, u lill-President u lill-Kungress ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika.